

نقش مدیریت تنوع در بالندگی سازمانی

اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌های سراسر کشور^۱

غلامرضا شعبانی بهار^۲، مرتضی نیکوفر^{۳*}، نصرالله عرفانی^۴، مهرزاد حمیدی^۵

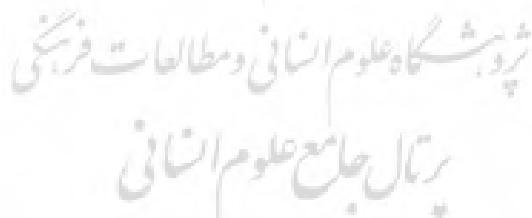
(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۲/۲۷)   (تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۰۴/۰۳)

چکیده

هدف این پژوهش شناسایی نقش مدیریت تنوع در بالندگی سازمانی اعضاء هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌های سراسر کشور بود. پژوهش حاضر از نوع همبستگی و به روش میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری این تحقیق برابر ۴۰۰ نفر، شامل کلیه اعضاء هیات علمی دانشکده‌ها و گروه‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های سراسری کشور بود. حجم نمونه برابر با ۱۳۳ بود که با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شده است. در این تحقیق از پرسشنامه مدیریت تنوع (ویلیامیل استرید، ۲۰۰۷) و پرسشنامه بالندگی سازمانی (جمشیدی، ۱۳۸۶) استفاده شده، که روابطی صوری آنها توسط متخصصان تائید و پایابی آنها از طریق آلفای کرونباخ به ترتیب برابر ۰/۹۵ و ۰/۹۴ محاسبه گردید. برای تعزیز و تحلیل داده‌ها علاوه بر شاخص‌های آمار تووصیفی، از روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون چند گانه به روش گام به گام و آنکه نمونه‌ای و آزمون کالموگراف اسیمیرنف استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین مدیریت تنوع مدیران و تمامی ابعاد آن، و بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی در سطح P<0/01> رابطه مستقیم و معنی دار وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که ابعاد مدیریت تنوع در بعد مذهب، مرتبه علمی، و قومیت، قادر به پیش‌بینی معنی دار بالندگی سازمانی هستند.

واژگان کلیدی

مدیریت تنوع، بالندگی، بالندگی سازمانی.

۱. این مقاله مستخرج از رساله دکتری مدیریت ورزشی می‌باشد

۲. استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه بولی سینای همدان

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه بولی سینای همدان (نویسنده مسئول)

۴. استادیار روانشناسی، دانشگاه پیام نور

۵. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران

مقدمه

حال حاضر در سطح جهانی با آن مواجه است توسعه و رشد کیفی اعضای هیات علمی دانشگاه هاست، به همین دلیل تدوین و اجرای برنامه هایی جهت بالندگی این متخصصان ضرورتی اجتناب ناپذیر است، بالندگی اعضای هیات علمی در واقع جهت پیشگیری از منسخ شدن دانش و اطلاعات اعضای هیات علمی طراحی شده است (کانگ^۱، ۲۰۰۰). بالندگی به معنای ارتقای برنامه ریزی شده یک فرد یا مجموعه ای از افراد جهت تحقق هر چه بیشتر ماموریت و اهداف سازمان می باشد(لساند^۲، ۲۰۰۰). بالندگی اعضای هیات علمی شامل فعالیت هایی است که آنها را در رشد و ارتقای توانمندی های حرفه ای یاری می رسانند. فعالیت های بالندگی اعضای هیات علمی دارای اهداف مختلفی می باشد اما در کل به منظور ارتقا و طراحی شده اند (ال استیت^۳، ۲۰۰۰). بالندگی سازمانی^۴، بر ایجاد یک جو آموزشی اثربخش که در آن اعضای هیات علمی و پرسنل بخشن بالندگی اعضای هیات علمی قادرند فعالیت ها و اقدامات جدیدی را در راستای فرآیند یاددهی - یادگیری به اجرا در آورند، متمن کر می باشد (مرزبان، ۱۳۸۸). داش آموختگان رشته تربیت بدنی می توانند با استفاده از توانمندی ها و مهارت هایی که در طول تحصیل فرا گرفته اند، می توانند در زمینه کاربردی کردن علوم به منظور بهبود سلامت جامعه و پیشرفت ورزشی کشور مفید باشند (فراهانی، ۱۳۹۲).

آموزش و تربیت نیروی متخصص در زمینه ورزش، تولید و توسعه علوم ورزشی در کشور بر عهده اعضای هیات علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه ها می باشد(انصاری، ۱۳۹۱). بدیهی است بالندگی این افراد زمینه

در حال حاضر توفیق سازمان ها به طور مستقیم به استفاده مؤثر از منابع انسانی متکی به علوم رفتاری کاربردی بستگی دارد (هرسی^۵، ۱۳۷۸)، از این رو نگرش جدیدی که در ادبیات مربوط به مدیریت به انسان شده، نگرش راهبردی است. به این معنا که انسان هم عامل کار و هم خالق آن است، بنابراین نقش محوری در تحول سازمان دارد و تحولات عظیم سازمانی از توانمندی های نامحدود فکری این عامل سرچشممه می گیرد (قلی زاده، ۱۳۹۱). ظهور و حاکمیت این دیدگاه که موفقیت و اثربخشی سازمان ها در گرو هدایت صحیح منابع به ویژه منابع انسانی است، موجب شده تا در سال های اخیر به بررسی و مطالعه رفتار مدیر و تاثیر آن بر نگرش ها و رفتارهای کارکنان، توجه قابل ملاحظه ای معطوف شود.

آموزش عالی محور توسعه و موتور محركه ایجاد حرکت و تحول در جامعه است. آموزش عالی کانون اصلی تربیت نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده است که می تواند با برخورداری از ایده ها و اندیشه های نو هر لحظه در شریان حیاتی حرکت رو به رشد جامعه، راه کارهای نوینی را تزریق کند، از این جهت نظام آموزش عالی و دانشگاه ها، طرح اصلی، بنیان و چارچوب اساسی برنامه ریزی های رشد و پیشرفت محسوب می شود (جمشیدی، ۱۳۸۶).

نقش آموزش عالی شامل تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، ترویج و ارتقای دانش، گسترش تحقیق و فراهم نمودن زمینه مساعد برای توسعه کشور است. یکی از سیاست های نظام آموزش عالی ارتقای کارآیی و توانمندی علمی اعضای هیات علمی دانشگاه ها می باشد (عدلی، ۱۳۸۸).

یکی از عمدۀ ترین چالش هایی که آموزش عالی در

2. Kang

3. Lanthand

4. Alstete

5. organizational development

1. hersi

این پژوهش از این منظر هم دارای اهمیت است که شناخت مدیران از تنوع و مدیریت صحیح آن منجر به این می‌شود که کارکنان دارای تنوع احساس تعیض نکنند و به کار دل گرم تر شوند و ضمن احساس رضایت و ارزشمندی در شغل خویش محیط کار و سازمان را از آن خود بدانند و به جای این که در گیر مسائل حاشیه ای و مخرب شوند و همکاران خود را دشمن یکدیگر بدانند به دستیابی اهداف سازمان بیانی‌شوند. شایان ذکر است که مطالعات در رابطه با مدیریت تنوع تازگی دارد و نیازمند بررسی بیشتر و دقیق تر موضوع است.

بدیهی است مدیریت تنوع مقوله مهمی است که می‌تواند در عملکرد کارکنان تأثیرگذاری داشته باشد. عوامل متعددی می‌توانند بر بالندگی سازمانی تأثیر بگذارند یکی از این عوامل می‌تواند مدیریت تنوع مدیران باشد. ایمیکو ایونمی (۲۰۰۹) بیان می‌کند که مدیریت تنوع با بسیاری از حوزه‌های مدیریت منابع انسانی شامل پاداش، ترفع، آموزش و رهبری در ارتباط است. در این پژوهش برای محدود کردن این عوامل و دامنه تحقیق و پرهیز از کلی گویی صرفاً این تحقیق به سوالات زیر جواب داده است.

۱- مدیریت تنوع مدیران گروه‌ها و دانشکده‌های تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور چگونه است؟

۲- میزان بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌ها چقدر است؟

۳- آیا بین مدیریت تنوع مدیران و ابعاد آن، و میزان بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌ها رابطه‌ای وجود دارد؟

۴- آیا ابعاد مدیریت تنوع، توانایی پیش‌بینی بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌ها را دارد؟

روش‌شناسی تحقیق

روش‌شناسی: این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی بوده و از نوع همبستگی و به صورت میدانی انجام شده است.

های رشد بیشتر علوم ورزشی را فراهم خواهد ساخت. یکی از عواملی که در بالندگی اعضای هیات علمی می‌تواند نقش مؤثر و سازنده داشته باشد مدیریت تنوع^۱ است. مدیریت تنوع با بهره‌گیری از تنوع نیروی کار در دانشگاه‌ها و بر اساس تنوع جمعیت شناختی می‌تواند استعدادهای موجود را تقویت نماید، تنوع میان گروهی تنها در صورتی می‌تواند اثرات مثبتی به بار آورد که به صورت اثربخش مدیریت شود (استی芬 راینر، ۱۹۹۸، ۲۰۰۹).

مدیریت تنوع، یک فرایند مدیریت، به ویژه مدیریت منابع انسانی است که مبتنی بر مجموعه ارزش‌هایی می‌باشد که تفاوت‌های میان افراد را به عنوان یک نقطه قوت برای مدیریت شناسایی می‌کند (روین، ۱۹۹۸، ۲۰۰۹). مدیریت تنوع با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌ها و سلیقه‌ها تلاش می‌کند افراد با حداکثر توانایی خود، بیشترین بازدهی ممکن را به وجود آورند (فاسمی، ۱۳۸۹). محققان مفهوم تنوع را به شیوه‌های گوناگون بیان کرده‌اند. ایمیکو و ایونمی^۲ (۲۰۰۹) مفهوم تنوع را به صورت مرتبط با کار مانند تجربیات و مهارت‌های کار، و تنوع کمتر مرتبط با کار مانند تفاوت‌های جمعیت شناختی از قبیل جنسیت، قومیت و سن تعریف کرده‌اند. برخی دیگر تفاوت‌های موجود در تنوع جنسیت، قومیت و سن را به عنوان سطح ظاهری و تفاوت‌هایی در تنوع ارزش‌ها، نگرش‌ها و شخصیت را به عنوان سطح عمیق دسته بندی کرده‌اند. فلنستد-جنسن^۳ (۲۰۰۳) تنوع را در ابعاد مشهود (نژاد، جنس، سن، طبقه، توان فیزیکی)، کمتر مشهود (تحصیلات، جهت گیری جنسی، سبک‌های تفکر، و ارزش‌های شخصی)، و نامشهود (تجربه کاری، باورها و ارزش‌ها، عادات روحی، سطح حرفة‌ایی، مهارت‌ها، مذهب، پایگاه‌های اقتصادی-اجتماعی)، تقسیم بندی کرده است.

1. diversity management

2. Stefan Robbins

3. Robin

4. Emiko & Eunmi

5. felnested-jensen

اطلاعات مورد نیاز این پژوهش از پرسش نامه های زیر استفاده شد.

۱- پرسش نامه مشخصات جمعیت شناختی که شامل نه سوال، (جنسیت، سن، تاہل، وضعیت استخدامی، سابقه کار، رشته تحصیلی، مرتبه علمی، مذهب و قومیت) بود.

۲- پرسش نامه سنجش مدیریت تنوع، (ولیا میل استرید، ۲۰۰۷)، که در ۱۳۸۹ توسط محمد قاسمی در دانشگاه شهید بهشتی با توجه به بافت جامعه کشورمان اصلاح و با به دست آوردن آلفای کرونباخ 0.91 به کار برده شده است. حاوی ۴۰ سوال در طیف پنج درجه ای لیکرت مورد اندازه گیری قرار گرفت، این پرسش نامه نحوه اداره و مدیریت تنوع نیروی کار شامل جنسیت، قومیت، مذهب، مرتبه علمی و سن را در جامعه مورد نظر، از هشت بعد شامل به کار گیری تنوع، سهم مثبت در پیشرفت سازمان، عدم تعیض، احترام، ایجاد خط مشی های فرهنگی، نتایج بهتر، تناسب مطلوب تنوع، طراحی خط مشی زدودن تعیض، را مورد سنجش قرار دهد.

۳- پرسش نامه بالندگی سازمانی اعضاء هیات علمی که با استفاده از دو پرسش نامه ای که اولی در سال ۱۳۸۶ توسط جمشیدی در دانشگاه شهید بهشتی و دومی توسط سیاوشی در سال ۱۳۹۱ در دانشگاه پیام نور به کار برده شده اند تهیه گردید. شامل ۲۶ سوال که در طیف پنج درجه ای لیکرت ساخته شده است. شامل ۶ آیتم، ۱- ارتباطات سازمانی ۲- رهبری ۳- ارتباطات بین فردی ۴- خودکارآمدی (استقلال عمل) ۵- اخلاق حرفه ای ۶- نوآوری، می باشد.

روایی و پایابی: برای به دست آوردن روایی صوری پرسش نامه ها به رویت استادان و متخصصان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی رسید، و جهت تعیین پایابی پرسش نامه ها از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. که با انتخاب ۱۵ نفر از آزمودنی ها به طور تصادفی برای مدیریت تنوع مقدار آن 0.95 و بالندگی سازمانی 0.95 ضریب آلفای کرونباخ 0.74

جامعه آماری: جامعه آماری تحقیق، کلیه اعضاء هیات علمی دانشکده ها و گروه های تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه های سراسری و مراکز آموزش عالی کشور می باشد که از طریق کنکور سراسری پذیرای دانشجو در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی و یا گرایش های این رشته، حداقل در یکی از دوره های تحصیلی (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی) می باشند. تعداد این مراکز در سال تحصیلی $۹۰-۹۱$ برابر ۴۰ مرکز بوده که شامل ۳۷ دانشگاه سراسری و سه مرکز آموزش عالی می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل 400 نفر بوده است که تعداد نمونه آماری آن بر اساس فرمول کوکران $\frac{n}{N} > 0.05$ است، با استفاده از فرمول تعديل تعداد نمونه آماری برابر 133 نفر محاسبه و تعیین گردید. برای انتخاب افراد نمونه از روش تصادفی - طبقه ای استفاده شد. و با توجه به اینکه تعداد اعضاء هیات علمی دانشکده ها و گروه های آموزشی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی از نظر تعداد کاملا با یکدیگر متفاوت بودند برای انتخاب نمونه از هر دانشگاه و مرکز آموزشی از روش نمونه گیری طبقه ای از طریق فرمول $N=nNh$ استفاده شد. با توجه به احتمال 30 نفر ریزش تعداد 163 پرسش نامه در بین آزمودنی ها پخش، که تعداد برگشته در این مرحله فقط 75 پرسش نامه شد، در مرحله دوم برای افرادی که پاسخ نداده بودند مجددا پرسش نامه ارسال و تعداد 32 پرسش نامه دیگر جمع آوری شد. در مرحله سوم با توجه به تعداد نمونه انتخاب شده از هر طبقه، که به پرسش نامه ها پاسخ نداده بودند، افراد دیگری به همان تعداد در آن طبقه به صورت کاملا تصادفی انتخاب، و پرسش نامه برای آنان ارسال گردید، این کار در دو مرحله صورت گرفت تا این که تعداد نمونه مد نظر یعنی 133 نفر تأمین شد. ابزار و روش جمع آوری اطلاعات: برای جمع آوری

سال سن دارند. ۵/۳ درصد دارای تحصیلات در رشته رفتار حرکتی، ۹ درصد رشته بیومکانیک ورزشی، ۲۹/۳ درصد رشته مدیریت ورزشی، ۹/۸ درصد رشته آسیب شناسی و حرکات اصلاحی، ۳۸/۳ درصد رشته فیزیولوژی ورزشی، ۸/۳ درصد دارای تحصیلات در سایر رشته‌های تحصیلی هستند. همچنین ۳۶/۱ درصد سابقه بین پنج تا ۱۰ سال، ۲۷/۱ درصد بین ۱۱ تا ۱۵ سال، ۲۵/۶ درصد بین ۱۶ تا ۲۰ سال، ۹/۸ درصد بین ۲۱ تا ۲۵ سال و ۱/۵ درصد سابقه بیشتر از ۲۵ سال دارند. ۳/۸ درصد وضعیت استخدامی پیمانی، ۳۹/۱ درصد رسمی آزمایشی و ۵۷/۱ درصد وضعیت استخدامی رسمی قطعی دارند. ۱۴/۳ درصد دارای مرتبه علمی مربی، ۷۲/۹ درصد استادیار و ۱۲/۸ درصد دانشیار هستند. ۵۷/۱ درصد از قومیت (نژاد) فارس، ۲۵/۶ درصد آذری، ۶/۸ درصد بلوج و ۲/۳ درصد از سایر اقوام ترکمن، ۰/۸ درصد بلوج و ۲/۳ درصد از سایر اقوام (نژادها) هستند. ۹۵/۵ دارای مذهب شیعه و ۴/۵ درصد سنی هستند.

جدول شماره ۱ شاخص‌های آماری مربوط به مدیریت تنوع مدیران و ابعاد آن، و بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی را به صورت دامنه نمرات، پایین ترین و بالاترین نمره، میانگین و انحراف معیار و واریانس نشان می‌دهد

مشخص گردید.

روش‌های آماری: برای توصیف متغیرهای مورد مطالعه با استفاده از آمار توصیفی از شاخص‌های مرکزی و پراکنده‌گی برای توصیف داده‌های به دست آمده، استفاده شد. برای پاسخ به سوالات و فرضیه‌ها پژوهش، از آزمون χ^2 تک نمونه‌ای، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند گانه به روش گام به گام استفاده شد. شایان ذکر است قبل از به کار گیری آزمون های مذکور با استفاده از آزمون کالموگراف و اسمیرنوف، نرمال بودن داده‌ها و نیز با رسم نمودار پراکنش خطی بودن روابط بین متغیرها، و عدم هم خطی چند گانه بین متغیرهای پیش بین، نرمال بودن خطاهای و مستقل بودن خطاهای از یکدیگر با استفاده از آزمون دوربین - واتسون وارسی شد..

یافته‌ها

نتایج آمار توصیفی مربوط به جامعه آماری اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور با حجم نمونه ۱۳۳ نفر بیانگر آن است که ۸۲ درصد از افراد جامعه تحت بررسی را مردان تشکیل می‌دهند. ۹۷/۷ درصد متاهل هستند. ۵/۳ درصد، سن ۳۵ سال و یا کمتر، ۱۷/۳ درصد تا ۴۰ سال، ۴۴/۴ درصد ۴۱ تا ۴۵ سال، ۱۸/۸ درصد ۴۶ تا ۵۰ سال، ۹ درصد ۵۱ تا ۵۵ سال و ۵/۳ درصد بیشتر از ۵۵

جدول ۱. شاخص‌های آماری مربوط به مدیریت تنوع مدیران و ابعاد آن و بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی

متغیر / آماره	پایین ترین نمره	بالاترین نمره	میانگین	انحراف معیار
مدیریت تنوع	۱۰۴	۱۴۷	۱۲۱/۶۲	۱۱/۳۵۶
بعد جنسیت	۱۷	۳۱	۲۲/۵۹	۳/۳۹۱
بعد قومیت	۱۷	۲۷	۲۲/۳۹	۳/۳۶۴
بعد مذهب	۱۸	۳۱	۲۲/۲۷	۳/۱۳۶
بعد مرتبه علمی	۲۳	۳۲	۲۶/۵۳	۲/۱۲۳
بعد سن	۲۱	۳۲	۲۷/۸۵	۲/۶۷۳
بالندگی سازمانی	۸۴	۱۱۸	۹۹/۹۵	۸/۴۵۹

تحقیق، مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی استفاده شده

از آزمون χ^2 تک نمونه‌ای برای آزمون میانگین متغیرهای

نقش مدیریت تنوع در بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی...

جامعه آماری با میانگین فرضی به ترتیب ۱۲۰ و ۷۸ را نشان می دهد.

است. جدول شماره ۲ نتایج حاصل از مقایسه میانگین نمره مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی جمع آوری شده از

جدول ۲. مقایسه میانگین نمره مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی جمع آوری شده از جامعه آماری با میانگین فرضی به ترتیب ۱۲۰ و ۷۸

P	df	t	Test Value	M
۰/۱۰۳	۱۳۲	۱/۶۴۲	۱۲۰	۱۲۱/۶۲
۰/۰۰۰۱	۱۳۲	۲۹/۹۳۱	۷۸	۹۹/۹۵

در راستای آزمون سوم سوال سوم پژوهش، نتایج آزمون ضریب همبستگی پرسون نشان می دهد بین مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/80$)، و ابعاد مدیریت تنوع شامل بعد جنسیت و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/65$)، بعد قومیت و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/71$)، بعد مذهب و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/73$)، بعد مرتبه علمی و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/40$)، بعد جنسیت و بالندگی سازمانی ($t=0/0001$ و $p=0/37$)، رابطه مستقیم و معنی داری مشاهده شد.

در راستای پاسخ به سوال چهارم پژوهش برای تعیین مؤلفه های پیش بینی کننده بالندگی سازمانی از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام استفاده شد. شایان ذکر است قبل از اجرای رگرسیون مفروضات استفاده از رگرسیون چندگانه بدین ترتیب وارسی شد. نتایج آزمون کالموگراف اسمایرنف نرمال بودن داده ها را نشان داد. رسم نمودار پراکنش، خطی بودن روابط بین متغیرها را تائید کرد. نتایج ضریب همبستگی پرسون وجود رابطه بین متغیرها را تائید کرد. نتایج آزمون دوربین - واتسون داد که مقدار آماره دوربین - واتسون ($1/820$) بود که در فاصله $1/5$ و $2/5$ قرار دارد بنابر این فرض استقلال بین خطاهای پذیرفته شد. در بررسی نرمال بودن خطاهای، با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال مشاهده شد که توزیع خطاهای تقریباً نرمال بوده و همچنین مقدار میانگین ارئه شده در سمت راست نمودار بسیار کوچک (نزدیک به صفر) و

در راستای پاسخ به سوال اول و دوم پژوهش، نتایج آزمون t تک نمونه ای نشان داد بین میانگین مشاهده شده و میانگین مقیاس نمرات مدیریت تنوع تفاوت معنی داری مشاهده نمی شود. ($t=0/103$ و $p=0/642/1$). بنابر این می توان گفت میانگین نمرات مدیریت تنوع در حد متوسط مقیاس است. همچنین بین میانگین مشاهده شده و میانگین مقیاس نمرات بالندگی سازمانی تفاوت معنی داری مشاهده نمی شود. ($t=0/01$ و $p=0/931/29$). بنابر این می توان گفت میانگین نمرات بالندگی سازمانی بالاتر از میانگین مقیاس است.

برای بررسی وجود رابطه بین متغیرهای تحقیق از روش ضریب همبستگی پرسون استفاده شد. جدول شماره ۳ همبستگی بین متغیرها و سطح معنی داری را در سطح $a=0/01$ نشان می دهد.

جدول ۳. رابطه بین مدیریت تنوع مدیران و ابعاد آن، و بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی

بالندگی سازمانی		همبستگی
P	r	
۰/۰۰۰۱**	۰/۸۰	مدیریت تنوع
۰/۰۰۰۱**	۰/۶۵	بعد جنسیت
۰/۰۰۰۱**	۰/۷۱	بعد قومیت
۰/۰۰۰۱**	۰/۷۳	بعد مذهب
۰/۰۰۰۱**	۰/۴۰	بعد مرتبه علمی
۰/۰۰۰۱**	۰/۳۷	بعد سن

*** = $P < 0/01$ ، $n=133$

انحراف معیار نزدیک به یک است. همچنین بررسی هم خطی بودن چندگانه نشان داد که بین متغیرهای مستقل همبستگی بالایی وجود ندارد. بنابر این با توجه به نتایج پیش فرض های مذکور می توان از رگرسیون چندگانه استفاده کرد.

جدول شماره ۴. فهرست متغیرهای وارد شده در تحلیل رگرسیون بالندگی سازمانی بر پایه ابعاد مدیریت تنوع

مدل	متغیرهای پیش‌بین وارد شده	متغیر ملاک	روش
۱	مدیریت تنوع مذهب	بالندگی سازمانی	گام به گام
۲	مدیریت تنوع مرتبه علمی		
۳	مدیریت تنوع قومیت		

نتایج جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که در گام اول مدیریت تنوع مذهب، در گام دوم مدیریت تنوع مرتبه علمی، در گام سوم مدیریت تنوع قومیت، وارد تحلیل رگرسیون گام به گام شده است و پس از آن ورود سایر متغیرها متوقف گردیده است.

جدول شماره ۵- خلاصه مدل رگرسیون بالندگی سازمانی بر پایه ابعاد مدیریت تنوع (مذهب، مرتبه علمی و قومیت)

مدل	متغیر	R	R'	AR'	SE
۱	مدیریت تنوع مذهب	۰/۷۳۰	۰/۵۳۳	۰/۵۲۹	۵/۸۰۳
۲	مدیریت تنوع مذهب و مدیریت تنوع مرتبه علمی	۰/۷۵۴	۰/۵۶۹	۰/۵۶۲	۵/۵۹۶
۳	مدیریت تنوع مذهب، مدیریت تنوع مرتبه علمی و مدیریت تنوع قومیت	۰/۷۷۵	۰/۶۰۱	۰/۵۹۲	۵/۴۰۶

در راستای آزمون سؤال چهارم پژوهش، نتایج مجازور تعديل شده ضریب همبستگی چندگانه نشان می‌دهد که بر پایه مدل اول، مدیریت تنوع مذهب، پایه مدل دوم، مدیریت تنوع مذهب و مدیریت تنوع مرتبه علمی از واریانس بالندگی سازمانی اعضا هیات علمی تریست بدنی دانشگاه های کشور را تبیین می کنند.

جدول شماره ۶- خلاصه تحلیل رگرسیون متغیرهای پیش‌بینی کننده بالندگی سازمانی بر پایه ابعاد مدیریت تنوع (مذهب، مرتبه علمی و قومیت)

مدل	منبع تغییرات	S.S	d.f	M.S	F	P
۱	رگرسیون	۵۰۳۴/۶۹۹	۱	۵۰۳۴/۶۹۹	۱۴۹/۵۲۲	۰/۰۰۰۱***
	باقی مانده	۴۴۱۱/۰۳۰	۱۳۱	۳۳/۶۷۲		
	کل	۹۴۴۵/۷۲۹	۱۳۲	۲۶۸۷/۴۰۷		
۲	رگرسیون	۵۳۷۴/۸۱۳	۲	۳۱/۳۱۵	۸۵/۸۱۹	۰/۰۰۰۱***
	باقی مانده	۴۰۷۰/۹۱۶	۱۳۰	۲۹/۲۲۹		
	کل	۹۴۴۵/۷۲۹	۱۳۲	۱۸۹۱/۷۳۳		
۳	رگرسیون	۵۶۷۵/۲۰۰	۳	۳۷۷۰/۵۲۹	۶۴/۷۲۱	۰/۰۰۰۱***
	باقی مانده	۳۷۷۰/۵۲۹	۱۲۹	۲۹/۲۲۹		
	کل	۹۴۴۵/۷۲۹	۱۳۲	۱۸۹۱/۷۳۳		

*** P < 0.01

نقش مدیریت تنوع در بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی...

تنوع مرتبه علمی و مدیریت تنوع قومیت ($P < 0.01$)، $F(129,3) = 721/64$ به طور معنی داری توانایی پیش بینی بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه های کشور را دارند.

نتایج آزمون تحلیل رگرسیون نشان می دهد که بر پایه مدل اول مدیریت تنوع مذهب ($P < 0.01$)، $F(131,1) = 522/149$ ، بر پایه مدل دوم مدیریت تنوع مذهب و مدیریت تنوع مرتبه علمی ($P < 0.01$)، $F(130,2) = 819/85$ ، بر پایه مدل سوم مدیریت تنوع مذهب، مدیریت

جدول شماره ۷- ضرایب رگرسیون پیش بینی بالندگی سازمانی بر پایه ابعاد مدیریت تنوع (مذهب، مرتبه علمی و قومیت)

P	t	Beta	SE	B	ضریب	مدل
0.0001***	15/489		3/622	56/098	ثابت	۱
0.0001***	12/228	0/730	0/161	1/969	مدیریت تنوع مذهب	
0.0001***	6/113		6/330	38/699	ثابت	
0.0001***	11/062	0/669	0/163	1/805	مدیریت تنوع مذهب	۲
0.0001***	3/296	0/199	0/241	0/794	مدیریت تنوع مرتبه علمی	
0.0001***	5/575		6/237	34/773	ثابت	
0.0009***	2/655	0/325	0/330	0/876	مدیریت تنوع مذهب	۳
0.0001***	3/876	0/229	0/236	0/914	مدیریت تنوع مرتبه علمی	
0.002***	3/206	0/381	0/299	0/958	مدیریت تنوع قومیت	

انحراف معیار تغییر هم زمان در مدیریت تنوع مذهب، مدیریت تنوع مرتبه علمی و مدیریت تنوع قومیت به ترتیب باعث $0/914$ ، $0/958$ و $0/876$ انحراف معیار تغییر در بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی می شود. از این رو طبق مدل سوم، معادله پیش بینی بالندگی سازمانی بر پایه ابعاد مدیریت تنوع (مذهب، مرتبه علمی و قومیت) را می توان این گونه نوشت:

نتایج جدول شماره ۷ با ملاحظه وزن استاندارد شده بتا بر پایه مدل اول نشان می دهد که یک انحراف معیار تغییر در مدیریت تنوع مذهب، باعث $1/969$ انحراف معیار تغییر در بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی می شود. بر پایه مدل دوم یک انحراف معیار تغییر هم زمان در مدیریت تنوع مذهب و مدیریت تنوع مرتبه علمی، به ترتیب باعث $1/805$ و $0/794$ انحراف معیار تغییر در بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی می شود. بر پایه مدل سوم یک

$$Y' = a + b_1(x_1) + b_2(x_2) + b_3(x_3) \rightarrow \text{برای نمرات غیر استاندارد:}$$

(نمره مدیریت تنوع قومیت) $+ 0/958$ + (نمره مدیریت تنوع مرتبه علمی) $+ 0/914$ + (نمره مدیریت تنوع مذهب) $+ 0/876$ = بالندگی سازمانی

ها و دانشکده های تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه های سراسری کشور بوده است. بر اساس یافته های تحقیق، مدیریت تنوع باعث افزایش بالندگی سازمانی اعضای هیات

بحث و نتیجه گیری
هدف از انجام این تحقیق تعیین ارتباط بین مدیریت تنوع مدیران با بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی گروه

احساس بالندگی بیشتری خواهند داشت. وقتی مدیران دانشگاه ارزش لازم را برای جایگاه یک عضو هیات علمی قائل شوند و آنها از احترام مناسب باشان یک فرد صاحب کرسی علمی برخوردار باشند و در کن نمایند که سهم مثبتی در پیشرفت دانشگاه دارند، آنگاه احساس بالندگی بیشتری خواهند داشت. زمانی که بالندگی سازمانی یک عضو هیات علمی افزایش یابد، بالطبع زیر مؤلفه‌های آن یعنی، ارتباطات سازمانی، رهبری، ارتباطات بین فردی، خودکارآمدی (استقلال عمل)، اخلاق حرفه‌ای (صدقایت)، مسئولیت پذیری، وجودان کاری، و نوآوری آنها نیز افزایش خواهد یافت.

همچنین بر اساس یافته‌های تحقیق مدیریت تنوع در ابعاد مختلف آن یعنی مدیریت تنوع جنسیت، مذهب، قومیت، سن و مرتبه علمی، باعث افزایش بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی می‌شود، اگرچه این ارتباط در همه ابعاد مدیریت تنوع یکسان نمی‌باشد، در مورد مدیریت تنوع مذهب، قومیت و جنسیت ارتباط مثبت و نسبتاً قوی وجود دارد. این موضوع نشان می‌دهد که مدیران بایستی در خصوص اعضای هیات علمی با مذاهب و قومیت‌های مختلف و همچنین زنان توجه ویژه‌ای نمایند.

همچنین بر اساس یافته‌های تحقیق بین مدیریت تنوع سن و مرتبه علمی ارتباط مثبت و نسبتاً ضعیف وجود دارد. شاید دلیل این امر این باشد که استادانی که مسن تر و باسابقه تر هستند و مرتبه علمی بالاتری دارند به کارگیری آنها در واگذاری مسئولیت‌ها یک امر طبیعی است و بالطبع این افراد از احترام و جایگاه بالاتری برخوردار هستند و استفاده بیشتر از آنها تصمیم‌گیری‌ها یک امر پذیرفته شده و عادی می‌باشد.

در مجموع بر اساس آزمون فرضیه‌های تحقیق و با توجه به یافته‌های تحقیق و یافته‌های دیگران می‌توان چنین نتیجه گرفت که چون در اکثر موارد ارتباطات مدیریت تنوع با بالندگی سازمانی و همچنین سایر مؤلفه

علمی می‌شود، به عبارتی هر چه مدیریت تنوع مدیران افزایش یابد، بالندگی سازمانی اعضای هیات علمی تحت سرپرستی آنها نیز افزایش خواهد یافت. با درنظر گرفتن این موضوع که محقق تا زمان اتمام این پژوهش هیچ گونه تحقیقی که در برگیرنده هر دو مؤلفه مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی باشد، را در پایگاه‌های اطلاعات علمی داخل و خارج مشاهده نکرد، بنابر این در مقایسه نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات مشابه صرفاً به تحقیقاتی که فقط شامل یکی از دو مؤلفه این تحقیق باشد، اکتفا می‌نماییم. بر اساس نتایج تحقیقات مدیریت تنوع، تأثیر مثبت و با اهمیت بر فرد، گروه و پیامدهای سازمانی، (دوهرتی و فنیک، ۲۰۱۰)، ارتباط مثبت با پاداش، ترفع و رهبری، (ایمیکو و ایونمی ۲۰۰۹)، افزایش روحیه کارکنان و موفقیت شرکت، (استفان و کلتز، ۲۰۰۸)، تأثیر گذاری بر رفتار سازمانی و استراتژی، (فارست و ریوز، ۲۰۰۸)، بهبود تیم مدیریت ارشد، (سید و موری، ۲۰۰۸)، بهبود عملکرد سازمانی، (حس و لاولر، ۲۰۰۸ و آلن و همکاران، ۲۰۰۸)، افزایش بهره‌وری، (خدداداد و همکاران، ۱۳۹۰)، تعهد سازمانی، (قاسمی، ۱۳۸۹)، دانش آفرینی سازمانی، (علی، ۱۳۸۸)، تأثیرات مثبت مدیریت تنوع با تعداد زیادی از مؤلفه‌های رفتار سازمانی، وجود ارتباط بین مدیریت تنوع و بالندگی سازمانی با تحقیقات مذکور همخوانی دارد.

این نتایج حاکی از آن است که وقتی اعضای هیات علمی احساس و در کن نمایند که تصمیم‌گیری‌های مدیران به دور از تبعیض بوده و ملاک به کارگیری آنها در انجام کارها و واگذاری مسئولیت‌ها بر اساس توانمندی، شایستگی و عملکرد هر فرد می‌باشد و نه بر اساس جنسیت، مذهب، قومیت، سن و مرتبه علمی، بالندگی سازمانی آنها افزایش خواهد یافت. همچنین وقتی اعضای هیات علمی احساس کنند رویه‌های سازمانی و مقررات و آئین نامه‌ها در جهت رفع و زدودن تبعیض بوده، آنها

تنوع، به عنوان یکی از عوامل مؤثر در رشد و توسعه سازمان‌ها، به گسترش تبادلات میان فردی، میان گروهی و ارتباطات در محل کار کمک نمایند.

های سازمانی محکم تر و قویتر بوده، به کارگیری مدیریت تنوع برای جامعه مورد بررسی ضروری به نظر می‌رسد. لذا پیشنهاد می‌شود مدیران دانشگاه‌ها با تمرکز بر تأثیر متقابل میان مدیر و اعضای هیات علمی، با به کارگیری مدیریت

منابع

- الحسینی، سید حسن (۱۳۸۰)، بالندگی سازمانی، تهران: انتشارات بهاریه.
- تقی‌زاده، هوشنگ و غفار تاری (۱۳۸۸)، "بررسی نقش مدیریت دانش و خلاقیت بر بالندگی سازمانی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز"، مجله مدیریت صنعتی، دوره چهارم، چاپ ۷، صص، ۱۳۱-۱۱۳.
- جمشیدی، لاله، (۱۳۸۶)، "بررسی وضعیت بالندگی اعضاء هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی و ارائه الگویی به منظور بهبود مستمر آن"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
- حسین قلی زاده، رضوان و حسین افخمی روحانی، (۱۳۹۱)، "بالندگی منابع انسانی با تأکید بر مدیریت دانش و مدیریت استعداد در مراکز آموزش عالی"، اولین همایش ملی الگوهای آموزش منابع انسانی دانشگاه، ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۱.
- خائف الهی، احمد علی و اکرم هادیزاده مقدم، (۱۳۸۱)، "طراحی مدل تأثیر گذاری تنوع گروه کاری بر عملکرد با توجه به نقش تعارض"، نشریه مدرس، دوره ۶، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۱، صص ۴۱-۱۷.
- سرمهد، زهره، عباس یازرگان و الله حجازی، روش تحقیق در علوم رفتاری، تهران، انتشارات آگا، ۱۳۷۹.
- صالحیان، علیرضا، (۱۳۸۳)، بالندگی سازمانی، نشریه مدیریت، سال سیزدهم، شماره ۹۱-۹۲، آذر و دی ۱۳۸۳، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- شاه طهماسبی، اسماعیل و همکاران، (۱۳۸۸)، "مدیریت تنوع، منع جدید مزیت رقبایی"، مجله تدبیر، شماره ۲۵، صص ۲۲-۱۶.
- صفری، ثنا، (۱۳۸۸)، "طراحی الگوی ارزیابی آموزشی اعضاء هیات علمی در راستای بالندگی آنان در دانشگاه شهید بهشتی"، رساله دکتری، دانشگاه شهید بهشتی.
- طاهری، عبدالحمد و همکاران، (۱۳۹۰)، "بررسی رابطه بین مدیریت دانش و بالندگی سازمانی اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد در سال تحصیلی ۹۰-۹۱"، پاییز ۱۳۹۰-۹۱.
- عدلی، فریبا و کیومرث نیاز آذری، (۱۳۸۸)، "رابطه مدیریت تنوع نیروی کار و دانش آفرینی سازمانی در آموزش عالی ایران"، فصلنامه انجمن آموزش عالی ایران، سال دوم، شماره ۳، صص ۱۳۴-۱۱۵.
- فراهانی، ابوالفضل و همکاران (۱۳۹۲)، نقش مدیریت و سیاست گزاری دانشکده‌ها و گروه‌های تربیت بدنی در هدایت انتظارات شغلی دانشجویان، مجله پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، دوره ۲، شماره ۲، (پیاپی ۵)، صص ۱۲۱-۱۱۵.
- فقیهی، ابوالحسن، (۱۳۸۴)، "بالندگی سازمانی، ارائه الگویی اثربخش برای بنگاه‌های کشور"، رساله دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی تهران.
- قاسمی، محمد، (۱۳۸۹)، "طراحی و تبیین مدل تأثیر مدیریت تنوع بر تعهد سازمانی در ایران (مطالعه موردی)" رساله دکتری، دانشگاه شهید بهشتی.
- مرزبان، زهرا، (۱۳۸۸)، "بررسی ضرورت تاسیس مرکز بالندگی اعضای هیات علمی در دانشگاه شهید بهشتی"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی.
- هرسی پال و بلاتچارد، مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه علاقه بند، تهران، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۸.

- Alison Dohert, janet fink, sue inglis, Donna pastore (2010) understanding a culture of diversity through frameworks of power and change sport management review, Inprss,corrected proof, Available ontine-8-february.
- Armstrong, Timothy. Fiona Bull, 2006, development of the world health organization global physical activity questionnaire (GPAQ), public health published onlion: 2 march 2006.
- Amy Benson Brown (2006), Where manuscript development meets faculty development , journal of scholarly publishing pp 131_135
- Alain Klarsfeld, (2009), "The diffusion of Diversity Management: The case of France", Scandinavian Journal of Management, 25(4), 363-373.
- Agoshi Emiko and Chang Eunmi, (2009), "Diversity Management and the Effects on Employees' Organizational Commitment: Evidence from Japan and Korea", Journal of World Business, 44, 31 – 40. 14
- carol woodhams, Ben lupton (2009) analyzing gender_based diversity in SMEs Scandinavian journal of management, vol. 25, Issue 2, june, PP. 203_213.
- Cunningham, George B, 2011, diversity in sport organization , Second edition, 386, sidor, hft. Scottsdalr, Az: Holcomb Hathaway 2011 ISBN 978-1-934432-09-9.
- Doherty Alison; Fink Janet; Inglis Sue and Pastore Donna, (2010), "Understanding a Culture of Diversity through Frameworks of Power and Change Sport Management Review", In Press.
- Flensted-Jensen, Elisabeth. (2003), Diversity Management, Available on the World Wide Web at www.dowload. tdconline. dk.Date visited, 2008/7/11
- Furunes, Trude, j. Mykletuna, reidar. (2007) Why diversity management fails. Netaphor analyses unveil manager International journal of hospitality management , vol 26, Issue 4, December. PP. 974_990.
- Gay, Wendy; Bamford, David. (2007), "A case study i nto the management of racial diversity within an NHS teaching hospital", Journal: International Journal of Public Sector Management, Vol. 20. No. 4, pp: 257-271. 19.
- Gormley, Denise K.; Kennerly Susan, (2010), "Influence of Work Role and Perceptions of Climate on Faculty Organizational Commitment", Journal of Professional Nursing, 26(2), 108-115.
- Hsu, I-Chieh; Lawler, John J. (2008), "Toward a mod el of gender diversity in the workplace in East Asia: Preliminary evidence from manufacturing industries in Taiwan", Advances in International Management, Vol. 21, 2008, Pages 171-190.
- Lin, Hsieny (2004) Astady of learning organization and faculty development in higher education.Umipro. DAL_A 65102, P 430,Aug.
- Magoshia, Emiko; Changb, Eunmi, (2008), "Diversity management and the effects on employees' organizational commitment: Evidence f rom Japan and Korea", Journal of World Business, doi: 10. 1016/j.jwb. 03.
- Sammartino, Andre;O Flynn, Janine; Nicholas, Stephen (2002), Managing Diversity Work Teams: A Business Model For Diversity Management, Available on the World Wide Web at <http://www.eoom.unlmelb.edu.au/aclb/diverse>.Date visited, 2008, 7, 11.
- Syed, Jawad; Murray; Peter A., (2008), "A cultural feminist approach towards managing diversity in top management teams Equal Opportunities International" Patrington, Vol. 27, Iss. 5; p. 413.
- Sukhrali, Gurgaon (2008), "Mana ging capabilities for talent engagement and pipeline development", Journal: Industrial and Commercial Training, Vol. 40, No. 1, pp: 19-28.
- Villamil, Astrid M., M. A, (2007), Perceptions of Diversity Management and
- Organizational Attractiveness: Exploring the Effects of Gender, Ethnicity, and Type of Recruitment Advertisement", University of Kansas, AAT 1443717.

The role of diversity management in organizational development of physical education faculty members of Iran's universities

Gholamreza Shabani bahar¹, Morteza Nikoofar^{2*}
Nasrallah Erfani³, Mehrzad Hamidi⁴

(Received: 18 March 2014)

Accepted: 24 June 2014)

Abstract

The purpose of this study was to Identification the role of diversity management in the organizational development faculty of physical education in universities across the country, the present research is of correlation and performed in Field method. The population for this study consisted of 400 individuals and groups of all members of the faculty of physical education and sports science universities across the country have been using the formula of the sample size was 133, Cochran has been obtained. in this study, a diversity management questionnaire (Villamil Astrid, 2007) and organizational development questionnaire (Jamshidi, 1386) was used. the experts confirmed the validity and reliability through Cronbach's alpha, respectively, 0.74 and 0.95 respectively were. For data analysis, descriptive statistics of the indicators, methods, correlation coefficient, multiple regression and single-sample t-test and Kolmogorov Smirnov was used. The results showed that the management of all aspects of diversity management and organizational development faculty in $p<0.01$ There is a significant positive relationship. The results of step by step multiple regression also showed that aspects of the diversity management in religion, scientific degree and race aspects are able to predict organizational development.

Keywords

Social capital, Faculty Members, Physical education.

-
1. Professor in sport management of Bu Ali Sina University, Hamedan
  2. Ph.D. candidate of sport management of Bu li sina University, Hamedan
  3. Assistant professor in Psychology, Payame noor University
  4. Associated in sport management, Tehran University

Email : nikoofar@ped.usb.ac.ir